

AŽ JE VAŠE SPRAVEDLNOST VĚTŠÍ NEŽ SPRAVEDLNOST TĚCH NEJSRAVEDLIVĚJŠÍCH - III.

Milovaní bratři a sestry, drazí přátelé, vzácní hosté,
přeji Vám na začátku dnešního shromáždění milost a pokoj Boží ve jménu
našeho Pána Ježíše Krista!

Dnes si připomínáme **nanebevstoupení Pána Ježíše Krista**. On sám říká: „*Až
já budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě...*“

My víme, že byl vyvýšen dvakrát – **poprvé na kříž, na trůn bolesti, osamělosti
a utrpení**. A právě Kristův kříž utrpení k sobě přitahuje pozornost těch, kdo se
s jeho příběhem setkávají. Jako svobodné bytosti mohou oběť kříže přijmout
a sklonit se před ní, stejně tak mohou kříž obejít.

Je to stejné, jako když se vyhláší amnestie a otevřou se dveře vězení. Ti, kdo
amnestii uvěří, z vězení odejdou. Pokud své srdce nechali obměkčit milostí, žijí
tak, aby se už nikdy do vězení nedostali. Ti, kdo v amnestii nevěří, ve vězení
nadále zůstanou a nikdy ho neopustí, přestože si myslí, že z něho odešli.

Tím druhým vyvýšením Ježíše je **návrat k Otci na trůn slávy a milosti**, tedy
nanebevstoupení. Pro nás to znamená dvě skutečnosti: tou první je, že **máme na
trůnu slávy svého Přímluvce**. Toho, kdo do nás vložil důvěru, kdo se nás
zastává a jehož přítomnost před trůnem slávy je i připomínkou toho, že se
obětoval za naše selhání.

A druhá radostná skutečnost je to, že **ti, kdo se ztotožnili s Ježíšovým prvním
vyvýšením, budou jednoho dne přijati do slávy stejně, jako byl On**.

V dnešním slovu se naposledy vracím k blahoslavenstvím, jak jsou
zaznamenána v Matoušově evangeliu 5. kap., verších 9-20:

*9 Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. 10 Blaze
těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království
nebeské. 11 Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti
vám všechno zlé kvůli mně. 12 Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu
v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.
13 Vy jste sůl země; jestliže však sůl pozbude chuti, čím bude osolena? K ničemu
již není, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.
14 Vy jste světlo světa. Nemůže zůstat skryto město ležící na hoře.
15 A když rozsvítí lampu, nestaví ji pod nádobu, ale na svícen; a svítí všem
v domě. 16 Tak ať svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky
a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích.*

17 Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit.

18 Amen, pravím vám: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane.

19 Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání, a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by však zachovával a učil, bude v království nebeském vyhlášen velkým.

20 Neboť pravím vám: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského.“

Už minule jsem zmínil, že existuje celá řada pohledů na to, jak blahoslavenstvím můžeme rozumět. Často jsou vnímána **pohledem sociálním** – Boží království je pro ty odstrčené a zapomenuté, pro outsidersy života, kteří prohrávají v tvrdé konkurenci tohoto světa. Na blahoslavenství se také pohlíží jako na určité **duchovní normativy** – ve spojení s Ježíšovým prohlášením, že „*naše spravedlnost má být větší, než spravedlnost farizeů.*“ Dnes se pokusím nabídnout ještě jeden pohled, který se mi nově otevřel právě při čtení blahoslavenství.

Minule jsme dali dohromady, co to znamená mít čisté srdce a jaké tlaky na něj působí zvnějšku.

- *S jakým tlakem jste, protivenstvím, výzvou jste zápasili v tom minulém týdnu vy? A jak moc těžké to bylo?*

Zbývá nám ještě poslední blahoslavenství z úvodní části. Hovoří o pokoji.

- *Jak si představujete toho, kdo působí „pokoj“, který je zde zmíněn?*
- *A jak působíš či rozšiřuješ pokoj kolem sebe ty?*

Kniha Přísloví (15:1) nám napovídá, jak takový tvůrce pokoje jedná: „*Vlídna odpověď odvrací rozhořčení, kdežto slovo, které ubližuje, popouzí k hněvu.*“

Vlídnu či laskavou odpověď Vám asi těžko dá člověk nahněvaný, zraněný, hořký. Naše ústa přetékají tím, čím je plné srdce.

Ten, kdo působí pokoj, přináší rozvahu, rovnováhu, zklidnění, usmíření, naději, harmonii. Hebrejské „šalom“ vyjadřuje hluboký pokoj, kdy se do harmonie dostává stvoření se svým Stvořitelem. **Je to zároveň stav srdce i postoj.**

Znovu připomínám: **pokoj může šířit ten, kdo ho má ve svém srdci.** Může to být zcela konkrétní situace, která je chaotická, lidi kolem si neví rady, ale najde se někdo, kdo začne působit na druhé skrze pokoj, který mí ve svém srdci. Lidé

se upokojí, do chaosu věcí znovu vstoupí řád... Je to jako by najednou začala působit vyšší moc.

- *Znáte to, zažili jste takovou situaci?*

Působit pokoj a přinášet usmíření je svým způsobem něco, z čeho je cítit závan nebes. Proto jsou ti, kdo působí pokoj, nazváni syny Božími. Dalo by se to ale také přeložit jako následovníci či učedníci Boží. Mám za to, že by se naše srdce, s přibývajícím věkem a proměnou, měla stávat hlubokou studnicí pokoje.

O skupině prvních blahoslavenství spojených s lidmi „chudými duchem“, „plačícími“, „tichými“, „žízňícími po spravedlnosti a právu“, „milosrdnými“, „čistého srdce“ a „působícími pokoj“ na závěr zmíním, že jsem přesvědčen o tom, že jsou **spojena s naší identitou**. Popisují stav a postoj lidí, takoví, jací jsou – lidí vnímavých, se zlomeným srdcem, hledajícími spravedlnost a právo, toužících po dobré změně.

Další blahoslavenství, která máme před sebou, jsou – z našeho současného pohledu blahobytné společnosti – trochu nepochopitelně **spojena s utrpením**. Na rovinu si řekněme, že mezi námi není nikdo, kdo by rád dobrovolně a s radostí trpěl. Pokud ano, nejspíš by se dal lékařsky zařadit pod nějakou diagnózu. **Utrpení je něco, čemu se zcela přirozeně vyhýbáme.**

A přeci Ježíš prohlašuje za šťastné, tedy blahoslavené, ty, kdo trpí. Trpí pro spravedlnost, trpí pro přesvědčení o něm.

- *Už jste někdo trpěl pro víru v Ježíše? Šikanoval Vás někdo, vysmíval se Vám, odsuzoval Vás?*

Sám jsem to několikrát zažil v továrnách, kde jsem před více jak pětadvaceti lety pracoval. Výsměch, pohrdání a ústrky od některých kolegů. Nejdřív mě to trápilo, snažil jsem se věci vysvětlovat, obhajovat se. Ale teprve, když jsem to nechal, se věci proměnily. Přišel čas, kdy se lidi sami ptali, kdy se mi svěřovali se svými bolestmi...

Troufnu si tvrdit, že blahoslavenství utrpení jsou **spojena s integritou naší osobnosti**. To znamená, že součástí našeho příběhu se stávají tehdy, jsou-li naše srdce skutečně proměněná. Pak teprve porozumíme tomu, že se máme „v utrpení radovat a jásat“.

Jestliže jsme přirovnáváni k pronásledovaným Božím prorokům, pak si můžeme být jisti, že jsme na té správné straně, v tom správném týmu. **Týmu, který**

možná teď dostává nakládačku, ale my víme, že nakonec to bude tým vítězný..., protože ho spojuje víra, naděje a láska.

Pojďme k samotnému závěru. Ježíšovo prohlášení, že jsme solí země a světlem světa **považuji za integraci – tedy za praktické zapojení** do jeho Velkého příběhu. Každý z nás je přizván jako výjimečná bytost, osobnost, a náš příběh se má podílet na něčem, co nás přesahuje. To je možná ten smysl života, který všichni hledáme – být součástí něčeho většího, co trvá déle, než je náš krátký časný život.

Máš-li proměněné srdce, pak můžeš přinášet do svého okolí chuť, anebo se stát orientačním bodem ve zmatku a tmách.

Sůl (chlorid sodný, nebo také kamenná sůl) je zvláštní sloučenina. V malém množství dává či zvýrazňuje chuť, ve větším množství konzervuje, ve velkém množství zabíjí. A přesto se bez soli život, jak ho známe, neobjede. **Je důležitá pro funkci většiny organismů.**

Jsme nazváni solí světa.

- *Co to podle Vás znamená?*

Už se Vám stalo, že jste zapomněli osolit těsto na buchty? Mně ano a výsledek byl ten, že se to nedalo jíst. Sůl v rozumném množství podtrhuje, či zvýrazňuje chuť všeho ostatního.

Jsme-li přirovnáni k soli, pak proto, že **máme být tím, co zostřuje chuť** v určitých situacích. Máme být nositeli chutě Božího království – tedy něčeho, co je pro druhé skutečně lahodné. Také máme působit jako **konzervační prostředek pravdy** – tedy nedopustit, aby se pravda rozložila, vytratila. V tom slovu také zaznívá, že nemáme-li chuť, nejsme k ničemu. Leda na vyhození a pošlapání.

Jsme také nazváni světlem světa.

- *Jak rozumíte tomuto slovu?*

O Ježíši je napsáno, že je světlem, které přišlo do tmy, aby svítilo lidem a že je tma nemůže pohltnout. Jestliže nás nazývá „světlem“, pak proto, že nás sám „zapálil“. **Máme být tedy těmi, kdo nesou jeho světlo.**

Světlo má úžasnou vlastnost, která nám umožňuje vidět barvy. Pro nás to tedy znamená, že máme do světa přinášet jas a barevnost Božího království.

(Pro ilustraci jsem si dnes donesl svícen a lampičku. Ten svícen je spojen s naší kulturou. Dává se do něj svíčka a je celkem snadné o něj pečovat. Docela dobře vidíte, když je svíčka malá, pak ji vyměníte.)

Olejová lampička je replikou lampiček z Ježíšovy doby. Měla knot a naplnila se olejem. O tu už je těžší pečovat. Musíte sledovat množství oleje, pravidelně ho doplňovat, popotahovat knot, někdy je potřeba ústí knotu vyčistit.)

Chcete-li mít světlo, musíte o něj pečovat. Ostatně o tom mluví třeba Ježíšovo podobenství o deseti pannách (a jejich lampičkách), které čekaly na ženicha. Prosím, přečtěte si ten příběh doma, je zapsán u Matouše v 25. kapitole.

- *Co je účelem lampy, která svítí?*

Je především orientačním bodem a má osvěcovat co největší okolí. Dobře víte, že rád chodím po horách. Dříve bylo zvykem, že hřebenové boudy Krkonoš měly rozsvícen jeden reflektor, aby byly už z dálky vidět. To proto, aby se zbloudilci mohli orientovat, našli útočiště v době nepřízně, a mohli se tak zachránit. Dnes už horské boudy do noci svítí pouze výjimečně, často jenom v mlze nebo ve velmi špatném počasí.

Máme-li ve svém srdci světlo, pak si je nemáme ukryvat a schovávat jen pro sebe. Je to stejné jako když svícen se svíčkou přiklopíte nádobou – po čase vám světlo zhasne.

Pokud se odhodláte svítit do okolí, bude to mít jeden bonus pro vás samotné: **začnete o pomyslnou lampičku ve svém srdci víc a pravidelněji pečovat.**

Ámen.

Petr Plaňanský (KS Nymburk 21.5. 2023)